Година VI — Цариградъ 1 Май 1872 — Брой 6

МАКЕДОНІЯ ще излиза единъ пѫть прѣзъ седмицѫтѫ, въ Сѫбботѫ.

Цѣнѫ прѣдплатена за годинѫ 5 бѣлы меджидіета, а за шесть мѣсеца 3 както въ Цариградъ тукъ тъй и на всякдѣ по вонъ въ дѣржавѫтѫ, а на вонъ отъ дѣржавѫтѫ 6 т. е. шесть бѣлы мѣджи.

Писма не освободены отъ пощенскѫ плащ и поржчванія за вѣстникъ не съдружены съ прѣдплатѫтѫ не ся прісмѫтъ.

Всико поржчваніе и изисканіе, за все що ся отнася до Македоніѫ, ще ся отправя исключително до редактора и издателя П. Р. СЛАВЕЙКОВА.

МАКЕДОНІЯ

Листъ за политикѫ и книжевность.

Подписка-та на спомоществованія-та става въ Цариградъ, въ Писалището на вѣстника, Асма-алтѫ въ пиримчіитѣ у Джамлѫ-ханъ № 15, а по вонъ при отредены настоятели, които отговарятъ за вѣстникътъ.

Статіи и писма за общеполезны работы вмѣстяватъ ся безъ платѫ, стига само да сѫ снабдены съ вѣрны подписы. За частны извѣстія плаща ся по гр. 2 за реда

На настоятелитѣ ся устѫпва по петь на сто отъ цѣнѫтѫ на спомоществованіята като задержѫтъ отъ три спомоществованія на горѣ и гы издѫржатъ.

И пакы Христосъ Въскрьсе

Осѫдены на тримѣсечно мьлчаніе по изисканіе на обстоятелствата паче неже въ наказаніе за собственно нѣкое прѣстѫпленіе, въ едно такъвъ врѣме, когато не бѣхмы еще съвершенно избѫдили отъ подобны же прѣдварителны епитеміи, ный ся намѣрихмы въ опасность насмалко да ся смѣлчимъ на вѣкы... Но слава Богу, днитѣ ся вече испълнихѫ и ный дожившихмы до развѣрзваніето на языка си, и ето ны пакъ съ листѣтѣ си прѣдъ нашитѣ читатели.

Въ теченіето на петь годины нашійтѣ вѣстникъ е ималъ злочестинѫтѫ да истегли четыры такъвъ запрещенія, послѣдуваны всякога съ не малко загубы. Туй зето прѣдъ видъ всякой може да си прѣдстави въ какво положеніе ся намѣрвамы ный въ тоизи часъ при новото подкачваніе за издаваніето му пакъ; а еще повече като ся земе въ съображеніе че тойзи вѣстникъ е Българскы, че ся поддѣржа отъ Българы, които не сѫ пристигнѫли еще на пълно да оцѣняватъ заслугытѣ на явнійтѣ гласъ, и че за издаваніето му ный нѣмамы другъ капиталъ освѣнъ слабото си перо и благоволеніето нѣ народа.

Наистинѫ нашитѣ сѫотечественици не сѫ оставали съвершенно равнодушны къмъ нашитѣ нещастія, смѣемъ же да ся надѣемъ че и тозь пѫть не ще ны лишатъ отъ съчувствіето си, но ный не можемъ да скрыемъ отъ тѣхъ съвершенното си истощеніе и нуждѫтѫ за поспѣшнѫ рѫкопомощь. Тежкотіитѣ на струнанытѣ врѣзъ насъ обстоятелства тозь пѫть сѫ много по-усилны и като такъвъ тѣ изискуватъ и отъ тѣхнѫ страна по-бѣрзѫ и по-щедрѣ помощь. Инакъ Македонія не ще ся забави да млькне на вѣкы, когато вече и новытѣ законы затрудняѫ подновяваніето на вѣстницы които спрѣтъ отъ лишеніе на срѣдства за поддѣржаніе. Но дано не бѫде то.

Макаръ че смы истощены вещественно, и крайно, унуждены ный не смы ся отчаяли, не смы ся еще уморили да носимъ своітѣ часть отъ брѣмето, което смы понесли на слабытѣ си плещи въ служеніе на народното дѣло. Ный смы ся насѣрдчвали всякога съ надеждѫтѫ че ще намѣримъ подпорѫ въ тѣзи на които смы посветили и трудъ, и врѣме, и силы, т. е. у васъ, мили сѫотечественици,— защото нѣмамы друго срѣдство за обдѣржаніе на вѣстника си освѣнъ вашѫтѫ помощь; тя е единственнійтѣ изворъ и за неговото осъвѣршенствованіе, което смы задирали постоянно, като смы се борили съ най голѣмытѣ мѫчнотіи происходящи отъ скудость, лишенія еще и отъ разны прѣпятствованія.

Както всякога прочее тъй и сега пакъ ный на Васъ ослоняюще ся, мили сѫотечественици и сѫнародници, и на вашѫтѫ родолюбивѫ ревность, отъ васъ и очакваму да ни доставите срѣдства за обдѣржаніе на въскресающѫтѫ пакъ слѣдъ три мѣсечно гробуваніе Македоніѫ, като ся постараете да и набавите колкото по-вечко прѣдплатники, които сѫ душата на нейното за напрѣдъ сѫществованіе. Ный повече отъ всичкы другы не трѣба да забравямы мѫдрото онова изреченіе: "Рѫка рѫкѫ мие а и двѣтѣ лицето."

Напрѣдъ

Ако и да не можемъ да кажемъ, че всичкытѣ наши желанія сѫ испълнены, додѣто невидимъ всичкытѣ точкы на Царскыйтѣ Фирманъ положены въ дѣйствіе, сир. додѣ не видимъ всичкы онѣзи мѣста, които сѫ населени отъ Българы, да ся съединятъ съ Ексархіѫтѫ, — то поне можемъ да речемъ въ всичкѫтѫ пълнотѫ на думѫтѫ, че по-голѣмата часть отъ Българскыйтѣ народъ, вижда ся свободенъ вече отъ грыжитѣ, които задаваше провличаніето на въпросътъ, и вижда своитѣ желанія на пълно сполучены.

Прѣдългото отлаганіе за рѣшеніето на тѫзь висящѫ распріѫ като бѣше ны оставило безъ никакво началство, безъ никакъвъ редъ нито планъ, най-паче во врѣмето когато народътъ ни бѣше постѫпилъ да прѣжане отъ прѣдѣлытѣ на единѫ тьмнѫ епохѫ въ другѫ новѫ и непознатѫ за него — тежкы заразы дълбокы раны сѫ ся вмѫкнѫли въ тѣлото на бѣднійтѣ нашъ народъ, тъй щото ако го прѣгледамы добрѣ то ще намѣримъ че слабытѣ и раненытѣ му страны сѫ повече отъ здравытѣ.

Началата които сѫ получили олицетвореніето си въ народнытѣ чисты и естественны обычаи, както и вѣроисповѣднытѣ начала, на които ся основава общественнійтѣ нашъ животъ днесь за днесь сѫ дълбоко расклатены у насъ. При това всичкійтѣ нашъ вещественъ поминъкъ, нашето земедѣліе, занаятытѣ ни, търговіѫтѫ ни сѫ дълбоко подкопаны отъ по-тънкытѣ и по искусны произведенія на Европѫ и отъ нейнытѣ голѣмы капиталы които идѫтъ отвредъ, за да погълнѫтъ всичкійтѣ тойзи нашъ вещественъ поминъкъ.

Злочестината ни, на коѭто смы осѫдены да съпрѣдѣлствуваму съ единѫ земѭ въ коѭто нравственното и политическото развращеніе е достигнѫло до най-високійтѣ си и най-страшенъ степень, причини распространяніето на тѣзи заразы и въ нашѫтѫ земѭ, на които нашата младость и неопытность неможѣ да тури здравы и необорими прѣграды.

При това и самото това наше прѣкалено демократическо гастроеніе прави щото въ всичкытѣ наши общественны работы ся мѣсятъ всичкы съ еднакво право и съ еднакѫ силѫ; отъ това като не сѫ ся просвѣтили еще общественнійтѣ наши способности настава въ общытѣ наши расправы единъ хаосъ въ който свободно играѭтъ всичкы страсти и всичкы личны интереси.

Тъй щото нашето положеніе въобще е до толкозъ испаднѫло, щото малцина сѫ онѣзи които схващатъ всичкѫтѫ неговѫ вѣрность и несигурность; — а еще по малко сѫ онѣзи които питаѭтъ твърдо увѣреніе, че нашійтѣ народъ ще има силѫтѫ да исплува изъ това страшно състояніе къмъ единъ по-честитъ и по-свѣтлъ животъ.

Ный не смы были никогда отъ онѣзи които ся сумнѣватъ за възможното избавленіе на Българскыйтѣ народъ отъ това положеніе. Тежкы прѣпятствія въ разны случаи бѣхѫ стѫпили на вратѣтѣ на Българскыйтѣ народъ за да го наведѫтъ и прѣдомятъ, но ный не смы ся отчайвали и не смы изгубвали вѣрѫтѫ си въ младѫтѫ и богатѫ жизненѫ силѫ, коѭто притѫжава нашійтѣ народъ. Нашето бо увѣреніе открай е было че той може да ся въсправи, укрѣпи и утвърди ако ся прѣдаде отъ все сърдце на наукѫтѫ — на здравѫтѫ онѫзь естественѫ наукѫ, която, като въздига началствуваніето на хладнійтѣ мозъкъ, укротява и укрѣплява страститѣ и удволява самѫтѫ матеріалнѫ силѫ на человѣка.

Въодушевени отъ това увѣреніе, и като позна̀вахмы жалостното това положеніе на народа си, ный не смы прѣставали открай еще да правимъ живы и непрѣстанны възванія къмъ него за да обърне най-серіозното вниманіе къмъ своитѣ образователны срѣдства.

Народътъ ни поклатенъ отъ нашитѣ възванія, както и отъ онѣзи на всичкытѣ наши усопши или живы ощѐ сѫбратія, и отъ онѣзи на всичкытѣ наши дѣйцы по народното въздиганіе, отговори чрѣзъ отвареніето на училища и чрѣзъ съставяніето на разны ученолюбиви Дружества. Но когато ный, като прѣдвиждахмы неизвѣстностьтѫ на врѣмето за свьршваніето на въпросътъ го выкахмы да ся залови съ парежданіето на тѣзи си безредны училища и Дружества, да устрои другы высши училища, и да стѫпи съ врѣме на кракъ за да ся опѫчи противъ Европейскѫтѫ търговіѫ, той ни отговареше че за всичко това не може да ся мысли освѣнъ подиръ свьршваніето на въпросътъ.

При всичко че нашето частно мнѣніе не бѣше съвсѣмъ съгласно съ общото онова мнѣніе ный бѣхмы принудени да търпимъ и да чакамы.

Но ето че въпросътъ ся свьрши, и послѣднето извиненіе, което можехѫ нѣкои да положатъ пада. —

Тука не става прикаска за нѣкои личенъ и частенъ интересъ, намъ собственеиъ или на другыго нѣкого, нето за другѫ нѣкоѭ дребнѫ работѫ. Ный полагамы на срѣдъ въпросътъ: ще залегне ли Българскыйтѣ народъ съ всичкытѣ си силы, за да излѣзе изъ това страшно положеніе, въ което ся намира, или ще ся остави на поройтѣ, който го влече къмъ конечнѫ пропастѣ.?

И ако правимы това, то е зашото питаемъ къмъ народа си най-дълбокѫтѫ наклонность и най пьлнѫтѫ прѣданность, заради което призовавамы всичкы онѣзи, които сѫ гордѣѭтъ съ това чувство да повторятъ нашитѣ думы навредъ дѣто Българска рѣчь ся говори.

Истината е че противытѣ на нашето напрѣдваніе обстоятелства ся прѣставятъ като по-голѣмы и по важны неже собственытѣ наши силы. Но ный смы отъ онѣзи които вѣрватъ, че единъ цѣлъ народъ, както и самъ человѣкъ частно може, въ извѣстны обстоятелства, да покаже извънредны и почти невѣроятны подвигы.

Ей, чудеса ся изискватъ отъ насъ, но тѣзи чудеса не състоятъ въ видътъ на самытѣ произведены дѣйствія — но въ волѫтѫ, които гы произвожда.

Понеже тойзи въпросъ може да ся свали въ слѣдующытѣ размѣры: искамы ли ный и чезнемъ ли съ всичкото си сърдце и съ всичкѫтѫ си душѫ да мыслимъ и да работимъ за улучшеніето на своето състояніе?

И тъй сведенъ въ тѣзи размѣры тойзи въпросъ, споредъ насъ поне, не е мѫченъ за да ся рѣши: Ный считамы народътъ си способенъ да ся въодушеви отъ такъвъ единъ волѫ.

И кой Българинъ не ще да бѫде дълбоко покъртенъ като види и схване добрѣ заплашителного си състояніе? Кой е тойзи който не ще да залегне крѣпко и неотложно за поправленіето на това състояніе?

Да ли сега и по-проститѣ онѣзи, които бѣхѫ ся отчаяли поради прѣдългото протаканіе на въпросътъ, не сѫ осѣтили вслѣдъ блистателнѫтѫ побѣдѫ на нашѫтѫ правдѫ, новото онова въодушевленіе съ което е надъханъ всичкійтѣ ни народъ? Напрѣдъ прочее. . . . .

Истълкованията

Да ся повърнемъ пакъ.

Ный казахмы нѣщо отзавчера за онзы особенъ родъ събытія на които станѫ позорище въ послѣдне врѣме главнійтѣ градъ на дунавскѫтѫ область — Руссе.

Казахмы какъ нѣкои грьцкы вѣстници употрѣбихѫ това обстоятелство, да прѣдставятъ ужь че тѣзи събытія, които тѣ отдаватъ на нѣкакъвъ си революціонно броженіе у Българитѣ отвѫдь Дунавъ были свьрзани въ единъ духъ съ черковното движеніе на Българскыйтѣ народъ отсанъ Дунавъ.

Съ повращаніето си да поговоримъ пакъ за тѫзи работѫ не ни е намѣреніето да доказвамы еще веднъжь не чистотѫтѫ и подлостьтѫ на срѣдствата съ които ся служятъ нашитѣ противници въ борбѫтѫ си противу насъ, защото ный чрѣзъ опытътъ отъ дългото си расправніе съ тѣхъ въ нищо не смы ся увѣрили толкозъ колкото въ невъзможностьтѫ да постигнѫтъ гьрцитѣ нѣкое морално поправленіе.

Намъ ни е ощѐ помалко на умъ да доказвамы необщностьтѫ на черковното движеніе на Българытѣ съ онѣзи за-дунавскы стрьмленія на нѣкои отъ нашитѣ съотечественици, ный обращамы вниманіето на които трѣбе врѣзъ друго едно нѣщо.

Двѣ дѣржавы; едната прѣголѣма, а другата прѣмалка, но и двѣтѣ сродни намъ по кръвь и вѣрѫ, може бы да ся искали и да искатъ да употрѣбятъ ново разбудившѫтѫ ся дѣятелность на нѣкои отъ нашитѣ забѣгнѫли съотечественици въ ползѫ на своитѣ частны и своекористны интересы.

И едната и другата ся видятъ да иматъ еднакъвъ интересъ, въ това дѣто да ся изврати пѫтътъ по който върви Българскыйтѣ народъ, да ся ограничи и осакати свободното развитіе на неговытѣ силы и да дойде до положеніето въ което ся намира свободната, наречена Грьція, и то, за да небы да тури прѣчкы на властолюбивытѣ тѣхны планове.

Но положителнійтѣ Българскый народъ сполучи изъ между тѣхнытѣ интригы да си пробіе пѫтътъ по който трѣбваше да върви и то чрѣзъ истійтѣ тойзи черковенъ въпросъ.

Политиката на Руссіѫ и на Сьрбіѫ спрямо Българскыйтѣ народъ никога не е излѣзвала толкозъ ясно надвѣ колкото въ тѣхнытѣ постѫпкы за рѣшеніето на черковнійтѣ ни въпросъ въ послѣдне врѣме.

Тѣ и двѣтѣ залѣгахѫ съ всичкытѣ си силы да откъснѫтъ Българскыйтѣ народъ отъ неговото Правителство и отъ источнытѣ народы които му принадлежатъ, и да гы заввьрлятъ татъкъ при Дунавъ въ бѣднытѣ граници на единъ Балканскѫ Екзархіѫ!

И тазь политика неотговаря ли по всичко на другѫтѫ онѫзь, на коѭто интригытѣ ся плетѫтъ, както казватъ, въ придунавскытѣ княжества, и че които чакахѫ да коронясатъ започетото си въ черковнійтѣ ни въпросъ дѣло, врѣдъ като ввьрлятъ Българіѫ въ крайното и съсипваніе чрѣзъ единѫ революціѫ съ слѣдствіята на коѭто да ся покажѫтъ даже и благодѣтели нейны, — туй което е, както ся знае найвысшійтѣ степень на маніавіеловщинѫтѫ?

По Българитѣ, нека ся го кажемъ, възимахѫ до толкозъ умъ за да разберѫтъ, че Българія неще каже дунавската область и че по-голѣмата часть на нашійтѣ народъ ся е прѣснѫла по Траціѫ и по Македоніѫ, и туй което е по Българитѣ, дебелоглавитѣ Българи, мрохѫ да разберѫтъ че нашето бѫдуще не е свьрзано толкозъ съ придунавскытѣ народы колкото съ другытѣ источны народы, които ся облягатъ на Цариградъ и на неговото правителство. Това увѣреніе на Българскыйтѣ народъ му вдъхнѫ силѫтѫ съ коѭто той прѣсече въ послѣдно врѣме всичкытѣ интригы и постѫпи напрѣдъ въ пѫтѣтъ си

Нашата дума въ тѣзи редове е управена главно къмъ онѣзи отъ нашитѣ съотечественици, които тука въ черковнийтъ въпросъ или отвѣдъ Дунавъ въ политическийтъ служатъ неволно може бы на плановетѣ на нашитѣ недоброжелатели, като не сѫ схванѫли още призванието за което е опрѣдѣленъ нашийтъ народъ.

Съ высокийтъ Царскый фирманъ и съ крайното и точно негово испълнение ся отвара нова епохѫ за българскѫтѫ исторіѭ. Завистьта на Гърцытѣ прѣзъ течението на минѫлытѣ вѣкове и до днесь не искаше така да отвори вратата на Истокъ, които тѣ вардехѫ за себе си, за да бѫдѫтъ както и що бѣхѫ исключители на Истокъ господари. Но высоката милость и правдолюбіе на отоманскытѣ султаны испьлни това, за което не знаяхѫ открай нашитѣ прѣдѣды. Защото ный зоввьрлени кѫдѣ Дунавъ, както искатъ за насъ ужь, това нашитѣ незвани доброжелатели, щѣхмы да бѫдемъ неспособны да дадемъ траинъ миръ нито на себе си нито на своитѣ съсѣды, и щѣхмы да бѫдемъ стихія на вѣчны немирства, а прибраны подъ отеческото крило на нашето правителство, дѣто почиватъ и другытѣ источны народы, ный ще бѫдемъ стихія на миръ и на тишинѫ въ Истокъ. Его кои сѫ желаніята на Българскый народъ и слѣдствіята които той очаква отъ рѣшението на черковный си въпросъ и отъ утвърдението на Екзархіѭтѫ му въ столицѫтѫ тукъ.

Продължение

Въ часътъ когато нашийтъ народъ ся прѣдаваше безгрыжно на голѣмѫтѫ си радость, коѭто спечели чрѣзъ благополучното свьршване на въпросътъ, непадѣйната случка на самоубійството на Ангела Кънчева въ Руссе, а най паче слѣдствіята на тѫзи случкѫ, дойдохѫ да стиснѫтъ нашитѣ духове, и да ни докажѫтъ че нашитѣ вѣчны непріятели ѫ ся заклели и въ най законьийтъ день на нашѫтѫ радость да ны не оставятъ спокойны.

Тѣ ся не забавихѫ да употрѣбятъ това самоубійство, и отъ простѫ случкѫ да го обърнѫтъ на политическый въпросъ въ все управенъ и насоченъ противу насъ. Въ това време тѣ свьрзахѫ това събытіе съ умиранието на едного отъ пьрвытѣ Българы въ Букурещъ и съ нѣкакъвъ си отвѣдъ Дунавъ и отъ самъ въ Българіѭ распространенъ комитетъ, на който комитетъ принадлежѣли пьрвенцитѣ на по-главнытѣ българскы градове дажо и тукашнытѣ наши пьрвенци по черковнийтъ въпросъ. Тѣ имахѫ безстыдството да подтвьрдятъ всичко това съ почутѫтѫ и найгнусѫтѫ лъжѫ и клеветѫ че врѣху реченийтъ Ангелъ Кѫнчовъ си намѣрили тайни записи, които доказвали това!

Когато най-напрѣдъ четохмы въ Византисъ прочутѫтѫ му онѣзи доиискѫ отъ Букурещъ ный, обрънѫли вече на непрѣстанытѣ тѣзи подли макынаціи и гнусны клеветы на отличнытѣ потомцы на Платона и на Димостена, и увѣрени че царигродскѫтѫ както и европейскѫтѫ публикѫ, които сѫ познали чувствата и стремленіята на българскийтъ народъ, нѣма да дадѫтъ ухо на тѣзи нови лъжи и клеветы, не мыслехмы даже и да ся забавимъ около тѫзи работѫ.

Но не бѣше такъзи сѣтката на нашитѣ непріятели. Тѣхнийтъ планъ бѣше скроенъ и тѣ постѫпихѫ къмъ исполнението му: всичкытѣ почти тука грьцкы вѣстници ся обадихѫ и писахѫ въ духътъ на Византисъ; подиръ това „Басиретъ“ ся отнесе до „Дунавъ“ и пойска отъ него обяснения; но и тамъ види ся Гърцитѣ си были натъкнили работѫтѫ. Дунавъ игра единѫ двоеличнѫ ролѭ, съ которѣто ся показа като да искаше да потвьрди клеветытѣ на нашитѣ непріятели. Вьрху туй отгорѣ тѣ ся незабавихѫ да разиграѭтъ всичкийтъ строй на своѭтѫ машинѫ, и постѫпихѫ тука и навредъ да зачернятъ нашѫтѫ искренность и вѣрность прѣдъ царското правителство и прѣдъ нѣговытѣ чиновници.

Казватъ го хората, а и ный не си го отричамы, че търпението на Българина е очудително, но и то, както всичко не е безкрайно. Нашата публика която отъ десетина-дванадесеть години насамъ е жертва на единъ видъ интригы, които нѣмѣтъ на мнины бунтовны стремления у нашийтъ народъ, ся разиграватъ тука и по нашитѣ страны както и отвѣдъ Дунавъ и Моравѫ, въ най-голѣмѫ нашѫ щетѫ и униженіе, нашата публика, казвамы, развълнува ся много, при тѣзи новы клеветы, и като неможѣ да ся стьрпи, поиска веднъжь за всякога да излѣзе на чисто съ своитѣ клеветници.

Русенската община подаде прошение на Н. П. управителя на Дунавскѫтѫ область, въ което прѣдстави цото вѣстникъ „Дунавъ“ или да опровергае распръснѫтытѣ лъжовны слухове или да прѣдстане прѣдъ сѫдилището за да ся сѫди съ общинѫтѫ. И всичкытѣ наврѣдъ българскы общины ржоплещятъ на постѫпкѫтѫ на Русенскѫтѫ общинѫ.

* *

Когато прѣди десетина петнадесеть години ся събудихмы и отговорихмы колко-годѣ на новото врѣме, ный постѫпихмы въ черковнѫтѫ борбѫ противу Гърцытѣ, която имаше за всякога да ны отстрани отъ пѫтьтъ противъ царското правителство, и да ны съедини и свьрже съ него и съ народътъ врьху който то най-вече ся облага.

Ей! нека го кажемъ ясно, ный напусѫхмы вѣроисповѣдното начало, и забравихмы общийтъ интересъ на христіянскытѣ народы, за да ся сближимъ съ Правителството си и съ турскийтъ народъ, съ който ны вьржитъ жизненни интереси.

Ный направихмы това защото намѣрихмы че другытѣ съсѣдни намъ христіянскы народы питаѭтъ нечисты мысли за насъ, като прѣзирахѫ тойзи общъ интересъ, и защото новото начало на народноститѣ ны насочи въ тойзи пѫть. Ный го направихмы еще по-вече заради това, защото ся надѣехмы, че турскийтъ народъ и Царското Правителство ще знаѭтъ да оцѣнятъ ржкѫтѫ коѭто имъ подадохмы както и искренностьтѫ на нашитѣ къмъ тѣхъ чувства.

Българитѣ съ своѭтѫ политикѫ отворихѫ новѫ епохѫ на исторіѭтѫ въ Истокъ. Въ тѫзи политикѫ ся олицетворява бѫдущето и независимость тѫ на Истокъ.

Но това не бѣше и не е по волѭтѫ на непріятелитѣ на Истокъ, — на непріятелитѣ на Българытѣ и Турцытѣ. Гърцитѣ, които теглятъ да възстановятъ Византійскѫтѫ имперіѭ, и за напрѣдъ да гнѣтятъ источнытѣ народы, както сѫ го правили отъ край; Сърбитѣ, които ся борятъ противъ сбъхтованието на стихіитѣ въ Истокъ, за да имѫтъ врѣме да грабнѫтъ сърдцето на Балканскийтъ полуостровъ, вьрху който да установятъ своето господство; Руссія, която, споредъ както хората казватъ, ся труди, да ся осакати еще изъ начало развитието на младытѣ источны народы, щото когато и дойде врѣмето да грабне коронѫтѫ на тритѣ материка — Цариградъ, да ся ненамѣри нѣкой, който да ѝ ся прѣпрѣче на пѫтьтъ, — съ единѫ думѫ и тритѣ тѣзи държавы и държавицы отъ десетина дванадесеть години насамъ наврѣдъ интригуватъ и всичко правятъ за да ся побърка Българскийтъ народъ въ пѫтьтъ си и да ся наруши негово пьлно споразумение съ турскийтъ народъ.

Въспоминаніята на минѫлѫтѫ българскѫ независимость, непитомостьта и вьрлуваніята на нѣкои отъ владѣющето племе, при това неправилното и по нѣкога злосторното устройство на държавнѫтѫ машинѫ, — бѣхѫ обстоятелства, които трѣбваше силно да помагатъ на желанието на горереченытѣ държавы. При все това тѣ останѫхѫ излъгани въ прѣсмѣтваніята си. Хладнийтъ и положителенъ българскый мозъкъ не ся вдаде никакъ на страститѣ си, които подбуждахѫ непрѣстанно горереченытѣ държавы.

И когато тѣхнытѣ многогодишны интригы успѣхѫ най сетнѣ да съставятъ и да прѣвьрлѭтъ въ Българіѭ бѣдныте оиѣзи четы въ л. 1867 и 68, съ намѣрение да произведѫтъ общо движение между Българытѣ, цѣлъ свѣтъ можѣ да ся увѣри въ разумностьтѫ и въ расположенія на Българитѣ. Това само може най ясно да освидѣтелствува че ако е сѫществувалъ нѣкакъвъ комитетъ, чрѣзъ който сѫ ся вьршили всичкы тѣзи интригы той не е былъ съставенъ отъ Българы, или ако е пизло въ него Българи, распалены или излъганы хорица тѣ не сѫ прѣдставлявали мнѣнието и стремленіята на Българскийтъ народъ. А ный вѣроятны че слѣдъ двѣтѣ онѣзи нашествія, които показахѫ безплодностьтѫ на тежненіята на нашитѣ непріятели, и комитетътъ трѣба да ся е растурялъ и унищожилъ като не ся показа на явѣ въ никакво, на было и най грѣбно дѣяніе.

Имало ли е комитетъ ный не можемъ да кажемъ, но положително можемъ да кажемъ че за Българитѣ той е мьртвъ и нѣма го, Комитетъ има, може бы за онѣзи прѣдпоменѫты наши добромысленици уж, които си слѣдувахѫ да си работятъ противу насъ, както ся показа въ черковнийтъ въпросъ. Комитетътъ е мьртвъ за Българитѣ, но той е живъ за Грьцытѣ, които ся мѫчатъ да подьржѫтъ отвврѣдъ неговѫтѫ мьртвешкѫ сѣнкѫ, като плашило за Българытѣ, за Правителството и общо за Турцытѣ; той е живъ еще за нѣкои чиновници, които чрѣзъ неговото име подьржахѫ властьтѫ си, той е живъ и за нѣкои другы еще безсовѣстны лица, които чрѣзъ неговото име можахѫ да правятъ зло комуто искахѫ, както и да грабятъ пары отъ Правителството колкото искахѫ.

Отъ това е прочее дѣто и слѣдъ заглыванието на комитета ный до скоро имахмы честытѣ случаи да чувамы за непадѣйны нѣкои арестувания на лица тукъ и по вънъ, както и за едны таквызъ слухове, както този, които распръснѫхѫ Гърцитѣ по причинѫ на самоубійството на Ангела Кѫнчова.

* *

При всичкото наше дълбоко увѣрение за несѫществуванието на никакво сѫзаклѣтіе въ тѣлото на нашийтъ народъ, при всичкото сѫзнание на нискытѣ интригы, които размѫтвахѫ пріятелскытѣ сношения на двата главны въ Истокъ народы, ный си мълчахмы, и то; защото подъ блаженнопочивѫтѫ сѣнкѫ на бывшитѣ управы, человѣкъ дьржи по нѣкога за полезно да мълчи макаръ и да му ся иска да говори.

И наистинѫ кой смѣеше да проговори когато което речеше да подума нѣкой туряхѫ напрѣдѣ му плашилото на комитета, и колкото по-искренно говореше толкозъ по-повиненъ го искарвахѫ. И кои? Онѣзи които иматъ интересъ да ся прѣпоржчватъ за вѣрны не съ дѣлата си, не съ правотѫтѫ на чувствата си, но съ оклеветаніята, на които за да дадѫтъ колко годѣ правдоподобность, каквы макынаціи не сѫ туряли въ ходъ! Днесь обаче обстоятелствата сѫ по другы и ный насьрчены отъ искренностьтѫ на сегашното просвѣтено министерство ще ся мѫчимъ да ся поискажемъ.

Излишно е да говоримъ за онзи рой тьмны личности които иматъ ковачницытѣ си въ всякой почти градъ на дьржавѫтѫ, когато можахмы да посочимъ на лице което заниманаше постъ много по-высокъ и което като бѣше кордисало ковачницѫтѫ си тукъ, подъ име че приноси услуги на царщинѫтѫ ограби милѭны отъ царскѫтѫ касѫ, като искупуваше властьтѫ си съ зачернениетo на другытѣ? .....

Ный нѣма да расправямы тука за знаменитийтъ планъ на прѣждебывшийтъ министръ на полиціѭтѫ, за когото е рѣчь тука, планъ който е станѫлъ вече прѣдметъ на общъ разговоръ въ градътъ ни. Но отъ поводътъ който зехмы да говоримъ като дойдохмы до тукъ, нека не прѣминемъ да кажемъ че на таквызъ интригы, като тѣзи що ся поѫчихѫ да разиграѭтъ, които сѫ вече, въ Руссе, на таквызъ интригы, казвамы, жьртва сѫ, нѣколко души Българи, които лежатъ и днесь въ тьмницы тѣ на заптието тукъ. Тъй казвамы, не че знаемъ положително, но защото така ни ся прѣдставя като гледамы отъ страни.

Прѣзъ всичкото течение на министеруванието на Хюсни паша обвиненытѣ ужь въ политически прѣстѫпленія останѫхѫ не пригледани и неприпытани и тѣхнытѣ непрѣстанны молбы да имъ ся докаже виновностьта останѫхѫ неуслышани.

Когато прѣзъ послѣднитѣ дни Хюсни паша ся повыка на сѫдъ, да даде счетъ за дѣлата си, слухъ ся бѣ разнеслъ по вѣстницытѣ, че обвиненытѣ за политикѫ щѣли да ся пуснѫтъ. Този слухъ обаче не излѣзе истиненъ освѣнъ за четирмата Османци и за другаря имъ арменеца Карабета, които бѣхѫ обвинены за участіе въ партіѭтѫ, нареченa, Млада Турція.

Сегашното министерство, въ промысьлътѫ си за всичкы запемарены до сега сѫдбы, нареди единѫ комисіѭ подъ прѣдсѣдателството на Хаджи Мустафа ефенди, нарочно за това, за да разгледа и да рѣши сѫдбѫтѫ на тѣзи обвиняемы. Тази комисія както бѣхмы подочули бѣше рѣшила пущанието на затворенытѣ.

Но не знаемъ по кои причины на туй отгорѣ тази комиссія непадѣйно ся развали и слѣдъ нѣколко мѣсеци ся нарѣди другѫ комиссіѭ подъ прѣдсѣдателството на Тоссунъ пашѫ.

Вторатa тази комиссія, слѣдъ като ся занимава два три мѣсеца, когато вече ся чуеше че и тя така има да подтвьрди рѣшението на пьрвѫтѫ комисіѭ, ето сега че и то остава назадъ по причинѫ че Н. Прѣв. Тоссунъ паша ся испраща за управитель въ Гелиболъ.

Ето прочее какъ става че нечистосовѣстната политика зачернева цѣлъ народъ, ввьрля въ жалость цѣлы семейства и озлочестява человѣцы за прѣзъ всичкый имъ животъ, безъ да може добросвѣстностьта и правдата да имъ дойде на помощь тъй скоро както ны е белата врьхлѣтѣла.

Ето за това е то дѣто сега, когато нова по подобна интрига поиска да ся завьрти въ Руссе, дѣто или народнытѣ ни непріятели, или онѣзъ които сѫ научены съ оклеветанія да търгуватъ, високо дигнѫхѫ гласътъ си, ный не можемъ да ся умълчимъ. А постѫпкѫтѫ на Руссенскѫтѫ общинѫ за да извади наявѣ чистотѫтѫ и невиностьтѫ на Българското име, одьрзостява и насъ да помолимъ Честното Правителство въ името на цѣлъ българскый народъ, да разгледа конечно и да рѣши сѫдбѫтѫ на прежде обвиненытѣ, които отъ години плачитъ и въздишатъ въ тьмницытѣ, и ако тѣ ся повинни, да имъ ся опрѣдѣли наказанието, ако ли не а то да ся *пуснѫтъ отъ затворъ.*

Съ това Царското Правителство не ще само да направи едно человѣколюбиво и праведно дѣло, но то ще направи голѣмѫ услугѫ на цѣлъ българскый народъ както и на себе си като ще рѣши за всегда въпросътъ: искренни ли сѫ Българитѣ къмъ правителството си или не! Ето туй е което диримъ и което желамы да узнаемы.

Заявленията.

Нашитѣ съотечественици по всичкы онѣзи мѣста дѣто имѫтъ сношение съ Ерменцы, имали сѫ случай да получатъ радостнытѣ честитения отъ страни на тойзи народъ за благополучното свьршване на Българскийтъ въпросъ, и за придобыванието на пьрвѫтѫ Екзархическѫ власть.

Тѣзи изявления отъ страни на Ерменскийтъ народъ получихѫ по-важенъ видъ во врѣмето на пѫтуванието на Н. Блаженство прѣзъ Руссе и Варнѫ дѣто, както е извѣстно, сѫществуватъ ерменскы общины, както и въ пристиганието му тука въ Цариградъ.

Намъ е добрѣ познато, че измежду всичкытѣ на Истокъ народы, Ерменцитѣ бѣхѫ които отъ край еще показахѫ най-искренѫ и най-постояннѫ симпатіѭ къмъ подвигътъ на Българытѣ, но за прьвъ пѫть въ това послѣдно врѣме тѣхнытѣ въсклицания ся слѣхѫ и нашитѣ и за прьвъ пѫть тѣхната радость ся стопи съ нашѫтѫ въ едно чувство: въ искренѫтѫ и братскѫтѫ едны къмъ другы наклонность.

Ный изразяваны тука публично дълбокѫтѫ благодарность на Българскийтъ народъ къмъ Ерменскийтъ, заради съчувствието което видѣхмы че питае къмъ насъ, и желаемъ му добры успѣхы, за да можемъ и ный да му изразимъ радостьтѫ си и чувствата на наклонность, коѭто питаемъ къмъ него.

Това обаче което въ тѫзь работѫ интересува насъ частно като бѣлѣжитель и разсудитель на событията, е туй дѣто въ прьвъ пѫть най голѣмийтъ христіянскый народъ на Азійскѫ Турціѭ стѫпва въ по-блискы сношения съ най голѣмийтъ Христіянскый народъ отъ Европейска Турціѭ.

Ный ся надѣемъ, че Европѫ ще види съ удоволствіе това събытіе, и ще ся увѣри, че не сѫ были Българитѣ които сѫ прѣчили на съединеніето и сбъхтованіето въ едно тѣло на стихіитѣ въ Истокъ, но Грьцитѣ, които съ своитѣ хмерически стремленія и съ своѭтѫ безсъвѣстнѫ политикѫ, като раздѣляхѫ источнытѣ народы, гледахѫ да ся натрапѣтъ надъ тѣхъ отгорѣ, за да гы гнѣтятъ.

Не е ли сега, че щомъ ослабнѫ силата на Гьрцытѣ и источнитѣ народи хващатъ да прихождатъ единъ къмъ другый?

Ще каже че думата за прѣпорожданіето на Отоманскѫтѫ имперіѭ не е праздно слово. Защото Българскыйтъ народъ искренно желае да работи съ всичкѫтѫ си енергыѭ за възражданіето на дьржавѫтѫ и на Истокъ въобще.

Българскыйтъ народъ

(Прѣводъ отъ *Левантъ Таймсъ*)

По положеніето си въ Европѫ както и по числото на своето народонаселеніе Българскыйтъ народъ занимава пьрво мѣсто мѣжду всичкытѣ Христіянскы народности на Имперіѭтѫ. Той съставлява почти полвинѫтѫ отъ народонаселеніето на Европейскѫ Турціѭ; той не е распрьснѫтъ по всичкитѣ страны, но е събранъ наедно и населява почти исключително полетата на Българіѭ, Тракіѭ и Македоніѭ, сѣвернытѣ страны на Иперъ и Тесаліѭ; той не е развратенъ. Българитъ си е останалъ земледѣлецъ, работникъ, почтенъ, добродѣтеленъ, той обыча фамиліярныйтъ животъ; той има горещо желаніе да ся образува и да улучшава своето състояніе съ начинъ праведенъ и миролюбивъ. Отъ 20 год. на самъ Българскыйтъ народъ е направилъ значителны успѣхы по Европейското образованіе.

Народонаселеніе-то на Европейскѫ Турціѭ възлиза на 18 миліона; а като извадимъ 5 миліона народонаселеніето на Влашко, Сьрбіѭ и Черѭ Горѫ, оставатъ 13 миліона, сѫщи подвинци на Султана, отъ които Българытѣ съставляватъ 6-тѣхъ миліона.

Мюслюманското народонаселеніе не възлиза по вече отъ 4 миліона; то е отъ различно происхожденіе; има 1 миліонъ Албанцы, 466,000 Бошнацы и Херцеговцы (официіялно число). Другытѣ, които населяватъ по вече градоветѣ, сѫ отъ завоевателитѣ Турцы, Азіатцытѣ и които происхождатъ отъ Европейскытѣ царствованія.

Православнытѣ гьрцы, распрьснѫти само по нѣкой голѣмы градове, около Царградъ и по крайбрѣжіето на Черно море и Архипелагъ, не сѫ по вече отъ 1,500,000 души, православнытѣ Бошнацы и Херцеговцы съставляватъ едно народонаселеніе отъ 533,000 души (официялно число).

Григоріянцытѣ Арменцы, Куцовласытѣ, Евреитѣ, Циганытѣ образуватъ еднѫ сумѫ отъ 600,000 души.

Най-подиръ Католицытѣ иматъ едвамъ 400,000 душа, отъ които: 189,000 (официялно число) Бошнацы и Херцеговцы; 150,000 Албанцы Католицы (Миридиты), 40 до 50000 Гьрцы Латинцы, 2,000 Българы Латины; 25000 Арменцы Католицы; Алепины (?), съединены гьрцы и съединены Българы могѫтъ само да ся споменѫтъ.

Отъ тѫзи статистикѫ разумява ся, въ отношеніе къмъ народонаселеніето, голѣмата важность на Българскыйтъ народъ, който ся умножава всякой день съ едно значително число.

Българскыйтъ народъ е съединенъ на цѣлѫ масѫ, той населява страитѣ отъ Дунавъ до Архипелагъ, отъ Адріатическото до Черното море, Санджакытѣ Охридскый, Призренскый и Ипекскый, сѫ населены почти отъ Българы. Земитѣ на Българіѭ, Тракіѭ и Македоніѭ, ся разработватъ отъ Българитѣ. Има твьрдѣ малко Турскы села. Турцытѣ не населяватъ освѣнъ градоветѣ, и дьржатъ постоветѣ на Администраціѭтѫ. Въ тѣзи градове има прѣмѣнцы Гьрцы, Арменцы, Евреи, Цигани. Въобще Българского народонаселеніе въ тѣзи градове е равно съ всичкыте другы — наедно зети.

Вънъ отъ Европейскѫ Турціѭ, въ съединенытѣ Княжества и Бессарабіѭ, гдѣ да има до единъ миліонъ Българы. Българскытѣ колоніи които ся образувахѫ въ Кримъ подиръ боя на 1855, неможахѫ да успѣѭтъ и много отъ емигрантытѣ ся вьрнѫхѫ въ Турско, и то въ едно жалостно положеніе.

Въ Азіѭ има едно малко число Българы които ходѣтъ тамъ да работятъ занаетытѣ си *абаджилѫка* и *кожухарлѫка*. Тѣ сѫ распрьснѫти по разны градове на Срѣднѭ Аліѭ, има тамъ и много Българы заточены. *) (*слѣди*)

Главны условія

За народното просвѣщеніе.

[Продьлженіе отъ брой 3-й.]

Характеръ-тъ на природѫ-тѫ, когато іе твьрдѣ грозенъ, разбужда въображеніето и къто на остра суіевѣріето прѣпѣтствува на умственныйтъ развитъкъ въ народното просвѣщеніе. — Въ всѣкый невѣжественъ народъ всегда сѫществува побужденіе да ся приписва всѣкѫ серіознѫ опасность на вышесестественно намѣсваніе, а защото силно по тѫзы причинѫ сѫ развила религіозното чювство, за то твьрдѣ часто ся случва, че хората, не само що ся покорѣвѫтъ на тѫзы опасность нъ іѭ прѣствувѫтъ и на божьство. За примѣръ, и днесь тъи постѫпвѫтъ нѣкои Индускы племена въ Малозіискытѣ лѣсове, и всѣкій, който е изучавалъ състояніето на диоты племена ще привѣде множьство такыва примѣри. Дѣйствително, че това чювство дохожда до толкозъ, щото въ нѣкои страны жителити отъ религіозны страхъ и днесь сѫ отказвѫтъ в несмѣѭтъ да истрѣбѭтъ хищныты зверове и іаловыты змиі. Тѫзи загуба на чьловѣчьскытѣ животъ іе была природно условіе да надвіе въображеніето надъ разума и да внуши на народа духъ за безсъзнателно благоговѣніе къмъ сопрѣпѫтѫ природѫ, вмѣсто духъ на любознателностьтѫ и расположеніе къмъ испытваніе на іестественныты причины, които прѣдставіатъ іавленія за опыты на наукѫтѫ.

Такова трѣбаше да бѫде направленіето на умственныйтъ напрѣдъкъ въ тропичьскы-ты страны, защото тука здравіето іе въ голѣмѫ опасность отъ епидемическыты болѣсти, които часто вьрлувѫтъ. При това забѣлѣжвамы, че страхъ отъ сьрти най-много располага хората да тьрсѭтъ не природѫ помощь. — До толкозъ іе голѣмо нашето незнаніе за онзи свѣтъ, за задгробныйтъ животъ, щото и на най-твьрдѫтѫ душѭ доходжда да ся сгрози за не надѣйното приближаваніе на тѫзы тьмнѫ и непрѣстанѫ бѫдущность. — За този прѣдметъ разумътъ не казва нищо, а въображеніето работи безъ контрола и къто прѣстава дѣйствіето на іестественныты причины, захваща ся дѣйствіето на вышеіестественны-ты. Това начало до толкозъ е распространено, щото въ всичкыты части на свѣта, необразованната масса на народа приписва непосрѣдно участіе на божьственнѫтѫ волѭ въ всичкытѣ болѣсти които сѫ особно заразителны и които ся поіавѣвѫтъ за нѣѭ на единъ таинственъ начинъ. — Въ Европѫ до скоро почитахѫ всѣкѫ заразителнѫ болѣсть да іе гнѣвъ Божій, и, истина че това глупо мышлѣніе отдавна е захванало да исчезнува; нъ и още далѣко іе закоренено и въ най-просвѣщенныты страны. — Подъ вліяніе на индуктивнѫтѫ философіѭ, Богословската теорія на *болѣстьтѫ*, сериозно отслабна въ пьрвѫтѫ половинѫ на XVII-ый вѣкъ, и при крайтъ на XVIII-ый вѣкъ тіа ся лиши и отъ всичкытѣ си приьрженици между ученыты хора. — Въ днешно время тіа поще ся крые въ простѫтѫ классѫ на народа и ся срѣщѫтъ стѫпкыты ѝ въ нѣкои поповскы съчиненія и между нѣкои другы лица, които нищо непознавѫтъ отъ природныты науки. Холерата къто ся поіави въ Англіѭ, както днесь въ Българіѭ, поповството си потруди да подиови старыты за нѣйныйтъ генезисъ понятіа, нъ духътъ на времѧто вѣче бѣше толкозъ силенъ, щото смѣло можемъ да прѣдскажемъ, че чьловѣчьството никога нѣма вѣче да ся вьрне при своиты глупы и прошли суіевѣріа. Това суіевѣріе всегда быва силно тамъ, гдѣто сѫ твьрдѣ слабы медицинскыты познаніа, или тамъ, гдѣто ся срѣщѫтъ повѣче опасны болѣсти. Въ онѣзы страны, гдѣто има тѣзы двѣтѣ условіа, суіевѣріето дохожда до голѣмѫ степень, и тамъ, гдѣто ся вкорени коіе да іе іедно отъ тѣзы условіа, тази тенденціа до толкозъ іе силна щото нѣма ни іединъ образованъ народъ, който неприписва на своиты зли или добры божьства происхожденіето не само необычны-ты си, нъ даже и тѣзи болѣсти, отъ които часто страдае.

Отъ всичкыты тѣзи фактовы, положително можемъ да кажемъ, че въ всичкыты стары культуры, които сѫ были извънъ Европѫ, тѣзы іестественны условіа къто че нарочно сѫ помагали да сѫ засили въображеніето и да отслабне разума; ако погледамы на старѫтѫ Индійскѫ литературѫ, въ нѣйныйтѣ подобры периоды, мы ще намѣримъ най-очевидныты признаци на неограниченото въображеніе. Най напрѣдъ мы ще видимъ поразителны фактъ, че всичкыти родове на прозаичьскѫтѫ литературѫ сѫ ся намирали въ прѣнебрѣженіе. Всичкити по достойни писатели сѫ посвѣщавали свойтъ трудъ на поіезіѭтѫ, когато іе была по съгласна съ умственното направленіе на націѭтѫ. Индійскыты съчиненія по Грамматикѫтѫ, Юриспруденціѭтѫ, Географіѭтѫ, Исторіѭтѫ, Медицинѫтѫ, Математикѫтѫ и Метафизикѫтѫ почти всичкыты сѫ были облѣчены въ поіетичьскѫ формѫ и сѫ написаны по извѣстнѫ системѫ на правилното стихосложеніе. — Ето защо може да ся похвали Санскрытскыйтъ языкъ съ по добрѫ симметрикѫ предъ всичкыты Европейскы языци. (*Слѣди*)

Единъ ми тя гладі, маже, а другый ти гробъ копае.

Нашитѣ читатели съ благодареніе вѣрвамы сѫ чели въ 5-й брой на Право свѣдѣніята които даде то тогазъ за угощеніето далено отъ Австроунгарскыйтъ тука посланникъ Г-на Лудолфа. На туй угощеніе пьрвата здравицѫ коіто наполъ Н. Прѣв. въ присѫтствіето на нашійтъ сѫотечественникъ Г-на Крьстевича была за напрѣдъкътъ на Българскый народъ. Н. Прѣв. исказалъ въ тозь случай, споредъ както мы увѣряватъ тѣзи значителны и твьрдѣ хубавы думы: "Мойтъ Господарь, казалъ той, са титулува и Краль Славянскый, Българскыйтъ народъ е Славянскый; Господарьтъ на този народъ е пріятель на мойтъ Господарь; а българскыйтъ народъ е единъ новъ и най голѣмъ народъ на Имперіѭтѫ, пъленъ съ силы, енергіѭ и стремленіе къмъ просвѣщеніето; ный смы длъжни да съчуствувамы на този добръ народъ, а особенно на неговото църковно днесь възстановленіе въ лицето на Българскыя Екзархъ Г. Анима; желаіѭ щото, както господарітѣ ни са обычатъ, тъй и този народъ да бѫде свьрзанъ съ нашитѣ народы въ Австріѭ.

Нѣма тогазъ, *Македонія*, при развьрзваніето на языка си днесь неможе да не прѣговори тѣзи думы. Тази снисходителность на Н. Прѣв. дѣто да стори почесть на народното ни име и да искаже тъй красорѣчиво съчувствіето си къмъ него, задлъжава ны мыслимъ, да му отдадемъ и ный публично отъ страна на народа приличытѣ вѣжливости. Ей, народъ оттикнѫтъ и ухризменъ смы были ный до сега, но поставены на равно съ другытѣ народности въ Имперіѭтѫ по милостьтѫ и правосѫдіето на Августѣйшійтъ нашъ монархъ, ный ще ся мжнимъ да ся покажемъ достойны на тѣзи милости, оцѣняющe благонаклонноститѣ на пріятелитѣ на нашето отечество и старающе ся въ замѣнъ на стореннѫтѫ малка почесть на народното ни име, да възрастнемъ въ сьрдцата си голѣмѫ признателность къмъ честитытѣ народности които той прѣдставлява тука на истокъ. — "Погледай мя ты съ едното си око да тя гледамъ азъ и съ двѣтѣ си очи", казва една народна наша притча.

* * *

Отъ нѣкое времѧ насамъ *Пестеръ Лойдъ* полузванничныйтъ вѣстникъ на Мадж. прав. говори съ голѣмо при сьрце за русситѣ частно и необщо, пакъ за Словенскытѣ движенія. Види ся че въ пластолюбивытѣ си съображенія и нечистытѣ замысли да си останѫтъ другытѣ народы подъ Маджарскый гнетъ, и виждатъ и прѣдставятъ си черны замысли въ усилінта на тѣзи народы които желаіѭтъ да ся наслаждаватъ на ѫмщытѣ правдины на които и тѣ. За да утвьрдятъ прочес по добрѣ своіѭтѫ власть и да оправдаіѭтъ нѣкакъ прѣдъ Европѫ своитѣ жестокости тѣ безочливо клеветятъ врьзъ всяко движеніе, което бы ся появило дѣто и да е между словенскытѣ народности и падатъ прѣдъ очитѣ на овѣтъ измыслиного плашило на панславизмъ. И като да не е доста това що говорятъ и вьршатъ въ свойтъ окружъ за потискваніе на словенскытѣ народности въ Австроунгаріѭ, обьрнѫли ся телескопытѣ си на самъ до задъ балкана и отъ самъ Балкана та назиратъ и панславизмъ и Руский прьсть въ Българіѭ, въ тѣзи движенія които ставатъ по черковный въпросъ и въ Македоніѭ.

Споредъ него Българскый въпросъ не е друго освѣнъ Панславистско движеніе, на което външностьта е прѣдпоставляемытѣ Българскы черковны правдины и желаніа, а вѫтрѣшностьтѫ — тайныйтѣ макинаціи и планове на Русскытѣ агенты. Но ни стига дѣто тогламъ отъ незнаното намѣсваніе и не разбранытѣ дѣйствія на нѣкои отъ тѣзи рускы Агенты, които за нѣкакы си злѣ разбираны интереси на Великѫтѫ Грьцкѫ Черкоѭ въспиратъ народното ни възрожданіе и ны смущаватъ въ пѫтьтъ на напрѣдъкътъ ни; но смы осѫдены еще и да посѣмъ кривытѣ дьрве на тѣхнѫтѫ празнѫ политикѫ. Злочести ный и двойно злочести, че като единовѣрни и единокрьвны съ Руситѣ не можемъ да отворимъ очи на нищо, и като плащамы съ собственытѣ си нещастія за руското величіе, еще смы и прѣдметъ на злобѫтѫ и мщеніето на непріятелитѣ на Русіѭ. Ето ползытѣ отъ единоплеменностьтѫ и единовѣрството ни съ Руситѣ Има ли друго?

Въ излишнѫтѫ си Русофавія маджаринътъ редакторътъ на *Пестеръ Лойдъ* гледи съ твьрдѣ лошо око тежкытѣ усилія и законнытѣ старанія на нашитѣ братія въ Македоніѭ за да ся измъкнѫтъ исподъ гнѣтътъ на едно инородно и инозычно духовенство, и да извадятъ на свѣтъ своіѭтѫ потъпканѫ въ кракатa му народность, като гы отдава на рускы интрыгы и приписва дѣйствіята имъ на смущенія отъ Рускытѣ Агенты! Злото което правяли Българитѣ, споредъ Пестеръ Лойдъ было голѣмо, непростително. Тѣ, Българитѣ надъхвани отъ рускытѣ Агенты, изваждали Грьцкытѣ книгы изъ черквытѣ и училищата по Българскытѣ селенія и въвеждали Българскы И еще? Все пакъ по внушеніе на рускытѣ агенты лишали цѣлы населенія Българскы та заселвали грьцкытѣ земи въ Иперъ и Тесаліѭ! Зеръ за да падне на *Пестеръ Лойдъ* сьрдцето на мѣсто, Българитѣ, защото сѫ православны и защото сѫ единоплеменни на Руситѣ трѣбало да тьрпятъ грьцкото духовно тиранство и да ся отрекѫтъ отъ языка си! Трѣбало еще да не населяватъ земитѣ на Османскѫтѫ Имперія, защото гьрцитѣ имали нѣкакы си въздушны претенціи надъ тѣзи земи! Умъ ли е, не е ли? Но *Пестеръ Лойдъ* е умѣнъ вѣстникъ и той знае че всичко това що ставало го вьршала Русія, да настани по онѣзи страны Българи като прѣдстражници на славенскытѣ земы, отъ страхъ да не бы Еллинизмътъ да гы погълне! Стои ся да кажемъ: близѣ на онѫзи публикѫ, която черпи освѣтленіята си въ политическытѣ въпросы отъ таквызъ вѣстникари, които отбиратъ отъ политикѫ, колкото отбира камилата отъ казаслѫкъ.

Изводъ отъ допискы

Кюстенджа — Въ послѣдното си въ Кюстендже ходяніе Тулчанскыйтъ мютесарифинъ, споредъ желаніето на Българитѣ склонилъ да ся отдѣлятъ пофуаитѣ имъ отъ Грьцкытѣ и да си съставятъ особнѫ отъ гьрцытѣ общинѫ, на което съдѣйствувалъ не малко и Н. М. Димитраки бей отъ Тулча, който былъ заедно съ Н. Прѣв. Мютесарифина за което му и благодари Кюстенджевската Българска община. — Пьрво слѣдствіе на туй отдѣленіе было отдѣленіето и на опрѣдѣленото количество пары за направеніето на чешмы въ Кюстендже. Споредъ прѣсмѣтваніето което станѫло за да ся докара вода въ Кюстенджe възложило ся на гражданытѣ изобщо да съберѫтъ помежду си 400 лиры ту. Отъ туй количество на Българитѣ ся опрѣдѣлило да даджтъ 150 лиры, а останѫлытѣ да дадѫтъ Гьрци, Ерменци и Евреи. Българитѣ до сега събрали и дали 120 лир. Но Гьрцитѣ като не сѫ дали ни еднѫ парѫ прѣтендируватъ сега че понеже не были отдѣлены Българитѣ когато ся назначило потрѣбното количество, да ся събере то сега пакъ изобщо, а отъ само себе си ся разбира защо прибѣгватъ тѣ на тѫзи уловкѫ. Както всякога тѣ ся мѫчатъ да изрудятъ (експлоатиратъ) податливостьтѫ на Българитѣ, а тѣ само да ся кордисватъ като по благородны и като прьвъ народъ въ Имперіѭтѫ. Готовановцытѣ и срама нѣматъ!

На Великденъ Българитѣ въ Кюстенджа правили Славословіе въ Черквѫ за Екзарха по прѣдположеніето че той е служилъ въ Царградъ и нѣли многолѣтствіе за царя.

Кражбытѣ и другы еще злоупотрѣбленія по лиѭватъ отъ околнытѣ мѣста на Кюстенджа. Но най вѣпіющи неправда за сега тамо была тая дѣто мѣстнытѣ власти потискали да наложѫтъ на притежателитѣ на зимницата (кѫщытѣ,) да плащатъ попасище по два гроша на овцѫ, подъ извѣтъ че Тулчанскый Санджакъ былъ останѫлъ отъ нѣйдѣ си дльженъ, та тѣзи пары да ся съберѫтъ отъ тѫзи новѫ данъ, врьзъ овцѣтѣ. Това е явна неправда, и еще и мѣрка много пагубна за развъжданіето на овцѣтѣ, защото освѣнъ бѣгликътъ по 4 гроша ако платятъ и попасище (отлакъ парасѫ) по два гроша, даждіето става тягостно и слѣдователно за облекченіето му не остава друго срѣдство освѣнъ намаленіето на овцытѣ, а това има неизказано лоши слѣдствія не само за притежателитѣ а въобще за населеніето и за дьржавѫтѫ. Но безъ да гледатъ на това мѣстнытѣ власти, и да примыслятъ еще че таквозъ даждіе нѣма въ никоѭ другѫ казѫ искатъ както и да е да го натоваратъ само въ Кюстенджевскѫ и Меджиліелійскѫ, като постѫпахѫ и доста лукаво че започнѫхѫ да извьршватъ туй натаганіе нѣкакъ по тайно, като уловихѫ по напрѣдъ частны лица, по-неспособны да защитятъ правото си, та гы затворили и гы принудили да ладѫтъ задлъжителны записы че ще платятъ, а сега вече явно принуждаватъ на това и всичкытѣ. Нашитѣ по лошійтъ обычай що иматъ да гледатъ само всякой себе си какъ да ся запази, не ся съгласихѫ отъ най-напрѣдъ всичкы на едно да запрѣдвварятъ това и да потьрсятъ защитѫ въ силѫтѫ на законытѣ, но остависхѫ да ся заплете работата, и сега да иматъ по голѣмы мѫчотіи въ оправданіята си, Какъ и да е ако и късно тѣ ся заловихѫ за правото си и сега

*) Писательтъ на този членъ си види да не знае за онѣзи Българскы села въ Малѫ Азіѭ въ Кызическѫтѫ Екзархіѭ, въ Махоличкѫтѫ епархіѭ, населеніето на които възлиза отъ 15 до 20 хил. Той непокоупува еще ни за онѣзи забравены Българскы селенія, въ Австріѭ. Ред.

тичатъ по Тулча и по Руссе за расправѫ. Какво е това, выкатъ тѣ, да ли ный смы тукъ подъ другъ царь та трѣба да плащамы особны даждія, които по другы мѣста не плащатъ, или що смы кривы ный и само ный да пълнимъ недопитѣ на нѣзъ елинъ свиджакъ? Отъ кое даждіе общо и всичкы и частно намъ по тѫзи часть смы останѫли да давамы, а че да смы длъжны да платимъ?

Адресъ до Н. Бл. Екзарха

Ваше Блаженство!

На 2 настоящаго высмахмы честьтѫ да отправимъ всенародно до Ваше Блаженство писмо, чрѣзъ което Ви потвърдѣвахмы па ново наши-ты най-горѣшны желанія и непоколебимѫтѫ прѣданность, съ която смы въодушевени камъ Ваше Блаженство отъ като стѫпихте на прѣстола на нашето Священоначалство.

Вашето Архипастырско писмо отъ 4 сѫщаго, което ни ся достави отъ Нѣгово Благоговѣйнство Икономъ Йонъ Христа и ни което прихождамы да отговоримъ, прінхмы и ни причини двойнѫ радость и въсхищеніе, едно зачтого то е първо писмо титулувано съ подписьтъ Българскый Екзархъ и второ, малка ли е тази радость за народа ни, че ся положи край на нашето тѣгло отъ инородного духовенство и ся признава отдѣлно народного ни имя, заглавно, увы!, цѣлы столѣтія въ мракътъ. Цисмото ни Ваше Блаженство има и туй прѣимущество за насъ че то почти ны разувѣри въ сѫмненіята ни за неискреното и противонародно дѣйствіе на нѣкой отъ Г-да комисареты камъ които ные никогы не смы искали да вѣрваны това чтото сипътъ да стане убійци на майкѫтѫ. [*]

Нѣгово Благоговѣйнство, нашійтъ Икономъ ни разказа и точно съ какво всенародно въсхищеніе сте ся пріяли на всѣдѣ и какъ най-послѣ сте пристигнали въ Цариградъ, гдѣто съ едно тържественно прѣдставленіе на Високѫтѫ портѫ, Ви ся прѣдаль Високочайшійтъ Царскій Берятъ.

Ваше Блаженство! По высокыты милости на Н. И. В. Султанъ, нашійтъ баща народного желаніе ся удовлѣтвори на пълно и Ваше Блаженство основате вече духовенъ начаникъ на народнѫтѫ ни черкѫ. Да въздадемъ Богу хвала и слава и да отправимъ камъ Него най-теплыты молитствованія за дългоденствіето на славныя ни Монархъ Султанъ Азиса, подъ защитѫ на когото ные що благоденствуваны; а при това нека умѣемъ да оцѣняваны туй съ което нашій баща ны е възнагрѣдилъ.

Ваше Блаженство! Вие сте онзи на когото Българскый народъ повѣрява управленіето на възобновенѫтѫ си народнѫ черкѫ: Вие сте онзи отъ когото той очаква бѫдного си нравственно възвышеніе; Вие сте камъ съ Вашиты Архипастырски достоинства първійтъ който ще отворите вратата на пѫтьтъ по когото Българскый народъ трѣбва да просвѣтне въ Евангелскійтъ духъ на спасителятъ Христа.

Ваше Блаженство! отъ частны писма изъ Цариградъ съ датѫ 7 сего, ные ся научихми че Константинополскійтъ Патріархъ, въ слѣдствіе на прѣдложеніето на братенцыты Ви до него да Ви опрѣдѣли день за братско посѣщеніе, отговорилъ че не само Вы не признава за Екзархъ, и нито може да Ви пріеме, ны искаль отъ Ваше Блаженство отговоръ на едно писмо, което Ви проводилъ съ врѣмя на Видинъ На послѣдното Ваше Блаженство сте отговорилъ че ще съберете святыйтъ около Васъ Синодъ, и каквото рѣши ще бѫде отговорьтъ Ви, а за това дрьжели сте и апрочно засѣданіе на 7 сего. Нашити заключенія отъ тѫзи постѫпкѫ на Патріарха и Синода му, Блаженѣйшій, о нели да ни хвърли въ схизмѫ и да Вы изверже споредъ Фенерскѫтѫ такткѫ, нъ Вие Владико святый, не дѣйте ся убоява както и ные ся не боимъ; народътъ е все пѣлъ прѣданъ на Ваше Блаженство и на нашѫтѫ светѫ церкѫ Ни на крачкѫ и най малодушны Българинъ (ако има такъвъ), не ще ся отдѣли отъ народного единство, зачтого сѫвѣстьта ни е прѣспокойна, домогванията ни праведны и законны и прѣдположената схизма не ще бѫдемъ ные което ще ѩ направимъ въ Грьцката Патріаршія и следователно нейны-ти изверженія и афорезмы ще падѫтъ на самѫтѫ и тамѫ. [Ные не промѣняваме вѣрѫ и догматы. Вѣрата която сѫ исповѣдали нашити отцы е вѣрата която сѫ ни прѣдали нашити святители, равностоятели св. Кириллъ и Методій, неѩ исповѣдваны и неѩ вѣчно ще дьржимъ и исповѣдваны, което е една съборна и Апостолска Черква дрьзость прочее и тьврдъ духъ.

На конецъ Всевышній Богъ нека продължи дните на Н. И В Султана който толкозъ ны зарадва съ своиты великодушны милости, на цѣлого В сочество Великій Везиръ е на всичкыты велики чиновници на дрьжавѫтѫ и въобще цѣлый Османскый народъ да поживи. Да живѣе Ваше Блаженство! Да живѣе святыйтъ Синодъ! Да живѣе мирскыйтъ съвѣтъ! Да живѣе Българскыйтъ народъ!

Цѣлуваме Вы най смиренно святѫтѫ десницѫ и оставамы най признателны на грьжыты Вы и най покорни.

СВЯЩОВЪ

Ваши духовны чяда

(*Слѣдватъ печатитѣ на общинѫтѫ и много подписи*). *12 Априлія 1872*

[*] Тукъ има малко тѫжкы за дѣланіе, но сеал нѣма да ся зазираны. Ред.

Мѣстнійтъ съборъ въ Патріархіѩтѫ който щѣше да стане вечера въ срѣдѫ не станѫлъ по причинѫ на посѣщеніето което направилъ Н. Св. на Вюртембергскѫтѫ царицѫ въ Руский пазитъ и станѫлъ вчера.

Грьцкыйтъ вѣстникъ *Типосъ* основаванъ, споредъ казваніето му, на сѫжденіята и оцѣненіята на духовны лица, които сѫ по-вѣщи въ св. правила и въ черковното право, казва че полеже ударътъ на Н. Блаженство былъ по-важенъ и по беззаконенъ ужь отъ онзи, който тримата Българскы владыци направили на Богоявление, слѣдствіето което ся очиквало отъ този (отъ патріархіѩтѫ) съборъ щѣло да бѫде да ся изверже и той и да ся назначи законенъ ужь пастырь на Видинскѫтѫ Епархіѩ (имп на кое стадо? Р.)

„Ако нашитѣ свѣдѣнія продължава *Типосъ* ся точны, кѫдѣ крайтъ на Мнія щѣлъ да ся състави единъ по-общъ отъ сегашнійтъ съборъ щото слѣдъ строго по св. правила испытованіе на беззаконнованія-та на Българытѣ, да изрече осѫждение-то противу тѣзи Еретицы и прогласи званично схизмѫ-тѫ за утишеніе и миръ на въдигнатѫ-тѫ источнѫ православнѫ черкѫ. А за това ся испратили патріаршескы посланія до независимы-тѣ черкви, Александрійскѫ, Антіохійскѫ, Іерусалимскѫ и Кипрскѫ, чрѣзъ които ся призовавать тѣхны-тѣ начаници да побѫрзатъ еще прѣзъ Маія да дойдѫтъ въ столицѫ-тѫ си да съразмислѫтъ и рѣшатъ съ другы-тѣ святѣйши Патріарсы и Чест. Синодалны, съ владыцы-тѣ които ся намѣрватъ тука и съ архимандриты-тѣ отъ Вселенскый прѣстолъ. Както сочи този съборъ който има да стане, като ще има единъ по-общъ характеръ, безъ друго ще прати *практиката* си и до другы-тѣ независими и полунезависимы православны черкви за подтвърженіе, а туй общото рѣшеніе ще има законность и силѫ, като да произтичаше отъ Вселенскый съборъ.

А споредъ нашитѣ свѣдѣнія ето какво е станѫло вчера на съборътъ въ Патріархіѩтѫ: Между събранытѣ имало едно мнѣніе за да направятъ изверженіето на Екзарха сега, туй мнѣніе имало особенно горещъ поборникъ преждебывшійтъ Патріархъ Григорія. Но другы противоположили, че Българскыйтъ Екзархъ е припознатъ вече отъ Правителството, че той оправдалъ другытѣ трима владыцы, следователно каква сила може да има неговото низверженіе? За това рѣшили ся да не постѫпатъ за сега съ изверженіето, но да чакатъ другытѣ повыканы Патріарсы да пишатъ и на другы черкви, а че тогазь да направятъ, каквото ще направятъ.

Византисъ като потдвърдява горнитѣ свѣдѣнія прилага еще да каже че съ туй си рѣшеніе грьцкыйтъ съборъ поискалъ ужь да даде врѣме на Българскытѣ владыци тукъ да по ся покаѩтъ тъй и на тримата що сѫ ни Епархіитѣ си владыци, Софійскыйтъ, Нишавскыйтъ и Велешкыйтъ, до които пакъ щели да ся испратятъ патріаршескы писма за да ны канятъ пакъ да ся съобразятъ съ священытѣ си длъжности, (по хотѣніето на грьцкѫтѫ Патріархіѩ), и казва най-послѣ че ако до единъ мѣсецъ еще не ся покаѩтъ, тогазь вече щѣло да стане каквото имало да стане.

Това убо правятъ и канятъ ся да правятъ нашитѣ противници, ами нашитѣ поборници какво гьмятъ да правятъ?

— Научаваны ся че вчера по грьцкытѣ черкви тука ся чело нѣкакво си Патріаршеско писмо противу нашето духовенство. На този часъ когато листътъ ни ся туря подъ печатъ ный ся сподобихмы да видимъ туй писмо. Врѣме не ни остава да направимъ анализистъ който заслужва, но ограничаваны ся да кажемъ толкозъ само че слѣдъ прочитанието на туй хамалско съчиненіе ный изгубихмы и най малкото уваженіе което като християны православны можахмы да питаемъ еще въ сърдцето си къмъ тѫзи черкѫ Великѫ причинѫ. И наистинѫ казвамы го и високо го проповѣдвамы че мѣсто отъ дѣто излѣзватъ такывъ мерзости и скаредности не е черква но е вертепъ разбойничъ. А за да ся увѣри на това всякой не остава освѣнъ да прочете този гнусенъ пасквилъ.

— Отъ нѣколко врѣме на самъ Н. Святѣйшество дѣто стане дѣто сѣдне и съ когото ся срѣщне все за това ся жалува че Черкѫтѫ ся намѣрвала въ лошо положеніе. Тъй и при посѣщеніето което му направилъ протосингелътъ на Арменскый Патріархъ по Великденъ. Н. Св. въ оплакваніята си, казватъ да рекъ ужь, че ся надѣе че Н. Блаж. Арменскыйтъ Патріархъ нѣма да влѣзе въ сношенія съ Българскый Екзархъ. Протосингелътъ на Арм. Патріархъ казватъ че отговорилъ: колкото за нашитѣ сношенія съ Българскый Екзархъ, никакво разискваніе нито рѣшеніе не е станѫло еще, но за вашитѣ съ него сношенія, дозволѣте ми да Ви забѣлѣжѫ, казалъ умныйтъ чиновникъ, че нашата Черква много ся кае днесь за това дѣто при появяването на стремленіята на нѣкои отъ нашитѣ за отдѣленіе отъ насъ, но ся обходи по миролюбиво та да не бѣ ставало туй отдѣленіе което сѫществува днесь и което е една голѣма язва за народътъ ни.

Увѣстно е, мыслимъ, тукъ като съобщаваны горнитѣ думы на Арменскыйтъ протосингелъ и отдадемы простойното уваженіе на миролюбивытѣ му мысли, отъ себе си да забѣлѣжимъ че присобешето имъ не е отъ сполученытѣ, зашото въ Арменскый народъ раздѣлението е станѫло между единъ и той народъ, въ религіозно промѣнение а при нашето отъ Гърцытѣ отдѣленіе, раздѣлението ще стане на единъ народъ безъ никакво религіозно промѣнение. И злото отъ което трѣба да ся боимъ не Гърцытѣ, но ный Българитѣ и което трѣба разумно да избѣгнемъ е, да не ся раздѣлимъ помежду си въ черковно управленіе тъй щото да останѫтъ едны подъ Грьцкѫтѫ Патріархіѩ а другы подъ Бълг. Екзархіѩ, но да гледамы какъ единъ народъ както смы и отъ една вѣрѫ да останемъ всичка съвъкупены подъ едно черковно управленіе и да бѫдемъ всичка единъ народъ Българскый въ единѫ вѣрѫ Православни и да принадлежимъ на единѫ черкѫ православно-Българска.

— Както бѣхмы поменѫли: Миналѫтѫ срѣдѫ Патріархътъ ходилъ въ рускыйтъ палатъ да посѣти Нейно В. Вюртемберскѫтѫ царицѫ, сестрѫтѫ на Рускыйтъ Императоръ Александръ. Въ туй си посѣщеніе Н. Св. былъ придружелъ отъ синода си, и всичкы тѣзи владыци присѫствували съ панокаилавнытѣ си и выкали само *аминъ* на словото което Патріархътъ челъ. Казуватъ че Н. Св. ся много оплакалъ за жалостното състояніе въ което ся намѣрвала Великата Черква, и прѣпоръчилъ на Нейно В. да ся моли Богу за избавлението отъ бѣдытѣ които сѫ врьхлѣтели Черквѫтѫ — *ариф олан аллар*.

— Завчера въ Петъкъ на събранието въ въ Орта-кюю доволно врѣме изхвоили почитаемитѣ членове на Привр. Съвѣтъ въ суетны разисканія които можемъ да кажемъ че другѫ цѣль не сѫ имали освѣнъ удовлетворението на страститѣ на нѣкои отъ комисаритѣ. *Нейсе*, ный нѣма да ся простираны въ подробно разказваніе на разискваніята имъ за да не раздразнимы щепетилного честолюбіе на нѣкои отъ тѣзи г-да. Неможеме обаче да не попытамы тѣзи всемогущы господаріе дѣ намѣрватъ тѣ еще опорѫ на властьтѫ си и искатъ да самовластуватъ въ народытѣ ни дѣла? Казуватъ, слушамы, що додѣ не ся избере и потвърди Екзархійскый съвѣтъ властьта на Прѣврѣменный Съвѣтъ ужь была неприкосновена и за туй не позволявалъ всемогущыйтъ съвѣтъ да си направи синодътъ печатъ и едва склонява да ся даватъ такририте съ печатътъ на Екзарха. А това ный неможемъ никакъ да си обяснимъ какъ става и какъ може да става. Когато такририте ставатъ еще съ печатътъ на Привръменый съвѣтъ то не ще ли каже че ный нѣмамы Екзархъ, и че бератътъ е мрьтва буква? Ако ли такририте ставатъ съ Екзарховый печатъ, то не ще ли каже че вѣчныйтъ Привръменый съвѣтъ е отживѣлъ свойтъ вѣкъ? Но тогазь що търсятъ въ залѫтѫ ни засѣданіята тѣзи Привръменны съвѣтници? или имать привилегіѩтѫ да бѫдѫтѫ вѣчны само за това за да ся чака тѣхното оно Петъкъ на Петъкъ присѫтствіе въ съвѣтътъ за рѣшаване на высящи въпросы и тъй да ся помайва мы и да губимъ безцѣнното врѣме съ належащѫтѫ нуждѫ за по скорото ни черковно устроение. Ный неможенъ да не направимъ внимателенъ на това анормално състояніе Н. Блаженство, и неможемъ да скрыемъ отъ него незадоволството на народа да гледа какъ протакването на този съвѣтъ не служи вече освѣнъ за прѣчкѫ на черковното ни устройство.

— Ный не бѣхмы честиты да земемъ прѣписъ отъ Берятътъ на Н. Блаженство и да го съобщимъ на читателитѣ си по съсѣ врѣме. Сега като срѣщнѫхмы прѣводътъ му въ трьгнытѣ вѣстницы побѫрзахмы та го издадохмы на особны книжки, отъ които и прѣщамы по единѫ на спомоществователитѣ си.

Византисъ казува ужь че Българскыйтъ Съборъ въ Ортакюю го обнародвалъ, но доколкото ный знаемъ той не е обнародванъ отъ Българскѫ страна по причины които до сега не смы узнали, А знаемъ това само за което и желимъ че ный Българитѣ стоимъ еще все свѣнливи и боязливи като несигурны въ правдинытѣ си и като че крадимъ онова което смы въ правото си да вѣршимъ. Ный незнаемъ наистинѫ кѫдѣ ни бы отишелъ халътъ съ тозь въпросъ ако да не бѣхѫ грьцкѫтѫ гордость и лудостъ да ны истикватъ напрѣдъ. И това за което ся най много боимъ е, да не бы сега като грьцката гордость ся по усѣкнѫ и тѣ зехѫ да ставатъ по-умѣрены, да изгубимъ ный съ дългото си каяніе и помайваніе. Ный правимъ внимателенъ на това онозъ на когото дежи днесь всичката отговорность. Велѣжь спечелившата тактика, не е всякога спасоносната, съ тѣзи думы ный не осѫждамы никого, и просто испьлняваны длъжноститѣ си.

— Съ гордость и самохвалство нѣкакво проповѣдватъ гьрцитѣ голѣмѫтѫ работѫ коѩто извьршили! Тѣ съставили едно настоятелство което наредило да стане славословіе за оздравяването на Н. В. Принца Валійскый, наслѣдника на Велико британскый прѣстолъ. На вторый день на Великденъ това словословіе станѫло въ черкѫтѫ Въведеніе на Перѫ, въ присѫтствіето на Елинономана Кесарійскый владыка Клеобула. Грьцкытѣ вѣстници обнародватъ двѣ писма размѣнены между реченныйтъ владыка и Н. Свят. Патріарха, нищо обаче неспоменуватъ за обридностьтѫ при испѣваването на туй славословіе, а ный ся научаваны че тамо сказали слова пламенны риторы, отъ които най распалоныйтъ Аристархиди, като говорилъ противу Панславизмътъ ужь позволилъ си да ся изрази твьрдѣ буйно противу Росіѩ, и даже, ако сѫ вѣрны доставенитѣ намъ свѣдѣнія, и възъ дьржавнѫтѫ политикѫ. Гьрцитѣ тълкуватъ туй Славословіе като демонстраціѩ срѣщу Русите и особено противо Игнатіева, зашото неходилъ тѫзь годинѫ споредъ обычайтъ си на черкѫ въ Грьцкѫтѫ Патріархіѩ, и мыслятъ че сѫ задоволили съ това Англичанитѣ до толкозъ щото за напрѣдъ тѣ нѣма освѣнъ сантиментално да работятъ за гьрцытѣ щото да бѫде на Истокъ тѣхна коладнята. А ный за да покажемъ на нашитѣ читатели, какъ цѣнятъ англичанитѣ тѣзи грьцкы лударія, ще забѣлѣжимъ че отъ англійското посолство не присѫтствувалъ на туй грьцко славословіе ни единъ най простъ чиновникъ.

ОСТЕНЪ

Телеграмы до Остенъ

ЦАРИГРАДЪ 23 Априлія — Скочи же Екзархъ Българскый, и прѣскочи греческого патрика и надскочи его скокомъ великимъ. И восклицнуша наши; побѣда, греки же ужасоша ся и нападе нань страхъ и притекоша же ниже (туна имя нѣколко думы, които не ся прочитатъ) окружиша (и тукъ думы които не ся разбиратъ) пошепташа (пакъ думы непрочитаемы) по благо и церкви народу, и услыша [и пакъ думы нерпзбирани] и почиваемъ. Греки же силу собираютъ Но убой ся обаче, Остене, яко вси мы нынѣ единосмы, и прѣхитримъ грековъ и одолѣемъ имъ

Яко съ нами сей и сей

ЦАРИГРАДЪ 26 Априлія — Съвѣтъ сътвориша въ Фанарѣ и, разориша его въ Средисъ селѣ, и уволниша и унѣмоша и ничесоже содѣяша яко съвѣтъ свой развѣяша Българскія прѣдставители и въсѣкресиетъ народный соборъ и въспѣваетъ ему Привръменный съвѣтъ, Аллилуія.

— Единъ отъ членоветѣ на Привръменный съвѣтъ прославенъ по великитѣ си способности да управлява общинскы и народны работы избира ся за управникъ на Телешкѫтѫ общинѫ въ Шемшево. Весь же опашатый соимъ отъ телешкый шумно ухоплещетъ и вопіетъ ему м у - у - у, славно бо прослави ся.

— "Пѣма ма, мень ма пѣма тукъ,, все туй сѣли да думѫ въ Привръменый съвѣтъ слинъ отъ не потрѣбнѣйшитѣ ногови членове, а не ся маха да ся очистѣше тоя оарнъ отъ туй леке

— Въ черкѫтѫ на Мариополи пѣли вече Парастасъ на упокоившѫтѫ ся женскѫ общинѫ въ Търново. Покойната, казватъ, случайно пила водѫ отъ тази дѣто пила Зонати [дѫгита] и отъ тови женщинати у неѩ умрѣла и жѫжщината оживѣло.

КОГА ТЫКВА СТАНѪ И ОПАШЬ НАВИРИ

Трѣба да сѫ были нѣкои отъ издадытѣ наши кандидаты за владыцы, защото другы да сѫ были не вѣрвамы, но че истинѫ было увѣряватъ ни, нѣколко отъ издадытѣ наши Колугери силно укоряваули състоянието и отваряніето на Женскы дружества въ нашето отечество и ся заканиваи да гы уничтожатъ като нѣщо богопротивно. Види ся че гы каскандисватъ да не бы да имъ отнематъ властьтѫ до колкото еще сѫ не ся докопали.

— *Имахмы доста еще другы уложкы отъ сѫдьржанието на Остенъ въ ржкописъ испратены и съ умоление да гы обнародвамы за прѣпоръчванието му но по причины достоуважаемы отрекохмы да гы обнародвамы. Обнародвахмы же само горнитѣ откѫскы, едно пакъ за прѣпоръчваніе споредъ желанието на издателитѣ и друго да земемъ поводъ еще веднѫжъ да забѣлѣжимъ на редакціѩтѫ. излишностьтѫ и бесполезностьтѫ отъ горчивыть нападкы враза комисіѩтѫ, сега когато онзи отъ неѩ които трѣбаше пригрѣнѫтѫ дѣлото около което всичка смы ся трудили а останѫлитѣ отъ тѣхъ които нито да поправятъ нито да развалятъ нѣщо можатъ "Богъ съ ними,, за тѣхъ не струва да ся хаби и мастилото да ся пише. Вси бо сіи суть изъ Блаженныхъ по нищетѣ духа.*

Отворено писмо.

Высоко почитаемо Женско Дружество въ Свѣщовъ!

Вашето достоуважаемо писмо съ малкѫтѫ помощь испратенѫ въ такывъ злочестото за мене врѣме ми ся показа по-голѣмо отъ всичкы благодѣянія които съмъ въ животътъ си получалъ. И отъ матеріалнѫ страна хванѫ много мѣсто защото ми улесни шогодѣ въ най затрудителного за мене положеніе, когато въ нещастіето си ся мыслѣхъ забравенъ почти отъ всичкы и недоумѣхъ до кого да прибѣгнѫ; но несравнено повече хванѫ мѣсто тя въ нравственно отношеніе, защото дойде на врѣме да ми внесе въ унынието ми. И кой не ще ся радва да служи на единъ народъ въ който виждѫ и нѣжныйтъ полъ вече въдушевяванъ отъ такывъ чувства?

Велепочитаеми Госпожи! Както и ся силѫ осѣщамъ ся слабъ да ви изразѫ чувствата на признателностьтѫ къмъ васъ за туй ви благородно къмъ мене обнасяніе, то газь, нека поне настоящитѣ редовно оставѫтъ вѣчно свидѣтелство на искреннѫтѫ къмъ васъ благодарность. А за по-нататъкъ Вишній да ви просвѣти, да управи стѫпкитѣ ви на добрѣ и да размножи вашитѣ чувства между Българскытѣ майкы, и дъщери.

Уважающій ви

Н. Р. Славейковъ.

☞ *Такожде открыто и истытъ комплименты на благодарность отправяны и на Абаджійскыйтъ, Ескыджійскы и дрг. Бълг. еснафы въ Галатѫ и на други еще нѣкои лица които родолюбиво ны подьржахѫ въ нещастіята ни и на които длѫжимъ. За подьржанието си и полвсѣнието на Македоніѩ, сѫществованието и осавьршенствованието на когото остануватъ сега да ся чака отъ усьрдіето на спомоществователитѣ ни.*

Листътъ ни не можѣ да излѣзе въ седмотѫ споредъ обѣщанието ни, но не ся по наше немареніе, а отъ голѣмо лишеніе срѣдства, въ което ся намѣрвамы сега като подиръ три мѣсеца карантинѫ излѣзвамы пакъ на бѣлъ свѣтъ. За туй молимъ спомоществователитѣ си да не осѫждатъ но да побѫрзатъ да ны улеснятъ

Редакторъ и Издатель Н. Р. Славейковъ